

Kalendarium Towarzystwa Karpackiego za lata 2015–2020

W 42 tomie „Płaju” (wiosna 2011) zamieściliśmy podsumowanie dwudziestu lat działalności Towarzystwa Karpackiego w formie zwięzłego kalendarium najważniejszych przedsięwzięć. Dalszy ciąg czyli kalendarium kolejnych pięciu lat znalazł się w 50 tomie „Płaju” (wiosna–jesień 2015), a teraz przyszedł czas na zrekapitulowanie kolejnej pięciolatki, do przypadającego w tym roku jubileuszu trzydziestolecia. A więc do dzieła.

2015

- 4.08 W wigilię święta Wniebowzięcia NMP odbyło się w cerkwi w Łopience nocne czuwanie połączone z nabożeństwem ekumenicznym, któremu przewodniczył ks. Andrzej Żuraw, dziekan sanocki Kościoła greckokatolickiego, a uczestniczyli w nim ksiądz greckokatolicki Bogdan Kiszko, proboszcz parafii w Mokrem, ksiądz prawosławny Marek Gocko, proboszcz parafii w Komańczy, ojciec Zbigniew Kubit, gwardian klasztoru franciszkanów w Sanoku, oraz wikary parafii w Polańczyku, ks. Marek Wasąg.
- 1.09 Dofinansowano z funduszu wydawniczego wydanie książki Tadeusza Trajdosa pt. *Leśnica Pienińska. Z dziejów wsi, kościoła i parafii*.
- 12.09 Po raz trzeci wspólnie z kadrą nauczycielską Zespołu Szkół w Cisnej, komitetem rodzicielskim i Kołem Gospodyń Wiejskich zorganizowano warsztaty sztuki ludowej i rzemiosła w Łopience. Uczestniczące w warsztatach dzieci mogły spróbować garncarstwa, gotowania regionalnych potraw, muzykowania i tańca, a także kowalstwa, młócenia zboża i wiązaniu powrozów.
- 20.09 Ukazał się 50. jubileuszowy tom Almanachu Karpackiego „Płaj”, liczący 312 stron.

Pamiętkowe zdjęcie z XXV-lecia Towarzystwa Karpackiego, 17 października 2015 r.

- 17.10 W siedzibie Instytutu Historii PAN w Warszawie w Kamienicy pod św. Anną przy Rynku Starego Miasta odbyło się spotkanie jubileuszowe z okazji 25-lecia Towarzystwa Karpackiego i wydania 50. tomu Almanachu Karpackiego „Płaj”, pomyślane i zorganizowane przez Andrzeja Wielochę. Poprzedziło ono Walne Zgromadzenie TK, na którym m.in. odbyła się burzliwa dyskusja nad znowelizowaniem statutu, w wyniku której powołano komisję do przygotowania propozycji zmian. Podjęto też uchwałę wyrażającą wdzięczność i uznanie twórcom i wieloletnim redaktorom Almanachu Karpackiego „Płaj”.
- 20.11 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN zatytułowane „Operacja Gorlicka w gawędzie Romana Frodymy”.
- 4–6.12 IX slajdowisko „Karpaty Rumuńskie w Weekend” w Chatce AKT na Pietraszonce. Było to ostatnie spotkanie organizowane przez Dariusza „Dzidę” Czerniaka, stanowiące również jego pożegnanie z Towarzystwem Karpackim.
- 18.12 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym Hubert Ossadnik, członek TK i pracownik Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanku, prezentował Reinfussowy świat Bojków i Łemków.

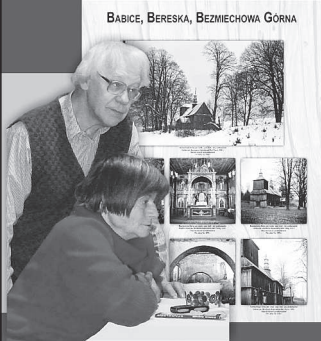
2016

- 15.01 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym Zbigniew Kaszuba przedstawił prelekcję pt. „O Łopience słów kilka, czyli dzieje odbudowy cerkwi”.
- 30.01 Odbyło się czwarte kolędowanie w Łopience.
- 19.02 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Urszula Janicka-Krzywda — etnograf spod Babiej Góry” poprowadził Piotr Krzywda.
- 18.03 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym Katarzyna Tur-Marciszek przy udziale Wojciecha Jankowskiego zaprezentowała prelekcję pt. „Konserwatorzy karpackich cerkwi Barbara i Jerzy Tur”. Spotkanie było połączone z wernisażem wystawy „Zabytki na karpackich bezdrożach”, na którą złożyła się część bogatego zbioru zdjęć Barbary Tondos i Jerzego Tura.
- marzec–
kwiecień W Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w willi Koliba, filii Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem eksponowano wystawę „Za górą — historia cerkwi w Łopience” przygotowaną przez Zbigniewa Kaszubę.

TOWARZYSTWO KARPACKIE
www.karpacy.pl

SPOTKANIA KARPACKIE

Biografie z ratowaniem karpackich cerkwi w tle

Czyli o działalności konserwatorskiej
Barbary Tondos i Jerzego Tura

18 marca 2016 r. o godz. 18
w Muzeum Ziemi PAN w Warszawie przy al. Na Skarpie 27

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

WSTĘP WOLNY

W trakcie spotkania będzie można kupić najnowsze tomy Almanachu Karpackiego „Płaj”

Plakat Spotkania Karpackiego w dniu 18 marca 2016 r

- 15.04 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym członkini TK i zarazem pracowniczka Gorczańskiego Parku Narodowego Ewa Strauchmann przedstawiła prelekcję pt. „Gorce, czyli dzika puszcza w małych górach”.
- 20.05 IV sesja informacyjno-prelekcyjna „Czas dla Łopienki”. Jej głównym tematem była historia kultu maryjnego i cudownego obrazu Matki Boskiej Łopieńskiej.
- 20.05 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN z Leszkiem Rymarowiczem, który przedstawił opowieść pt. „Młoda Polska nad Czeremoszem, czyli Przybyszewski i krakowska bohema na Huculszczyźnie”.
- czerwiec–sierpień Ekspozycja wystawy „Za górą — historia cerkwi w Łopience” w Gminnym Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej.
- 18–25.06 Wyprawa „Bystrec 2016”, której organizatorami byli Andrzej Ruszczak i Leszek Rymarowicz, wędrowała huculskimi płajami po Połoninach Hryniawskich i Czarnohorze — przez połoninę Łukawicę i Masny Przysłup, Babę Ludową i połoninę Dukonię z monasterem Świętej Trójcy, połoninę Stary Łabudyn, stoki Skupowej, przysiółek Stołpnie i Uhorskie Skały. Uczestnicy odwiedzili Popa Iwana i kocioł Gadżyny oraz oczywiście konserwowali Krzyż Vincenzowski w Bystrecu.
- 1.07 Ukazał się „Płaj” nr 51.
- 14.08 Piąte nocne czuwanie modlitwne w wigilię Wniebowzięcia NMP połączone z nabożeństwem ekumenicznym w cerkwi w Łopience.
- 10.09 Warsztaty dla dzieci „Lekcja w Łopience”. Poza warsztatami muzycznym, tanecznym, kowalskim, garncarskim i kulinarnym pojawił się warsztat wikliniarski, a także została zorganizowana wycieczka historyczna śladami dawnej wsi Łopienka.
- wrzesień–grudzień Ekspozycja wystawy „Za górą — historia cerkwi w Łopience” w parafii Górzanka.
- 2.10 XVII odpust w Łopience, na który przybyło ponad tysiąc osób.
- 15.10 Walne Zgromadzenie TK w Domu Sądeckim w Zabrzeży koło Łącka zorganizował Robert Księżopolski.
- grudzień–styczeń Ekspozycja wystawy „Za górą — historia cerkwi w Łopience” w Młodzieżowym Domu Kultury nr 2 w Lublinie.

2017

- 17.01 Odbyło się piąte kolędowanie w Łopience.
- 6.03 Ukazał się „Płaj” nr 52.

- 1.04 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie TK wybrało nowe władze na trzy-letnią kadencję w następującym składzie. Rada: prezes Juliusz Mar-
szalek, wiceprezesi Robert Książkowski, Leszek Rymarowicz i Irena
Wielocha, sekretarz Bogdan Mościcki, skarbnik Edmund Kuna, pełno-
mocnik ds. Łopienki Zbigniew Kaszuba; Komisja Rewizyjna: przewod-
niczący Stanisław Kryciński, członkowie Jerzy Montusiewicz i Andrzej
Nędzyński; Sąd Koleżeński: przewodniczący Adam Zamojski, członko-
wie Stanisław Flakiewicz i Andrzej Ruszczak.
- 14.04 Ukazał się 170 numer Biuletynu TK po dłuższej przerwie (od września
2015 r.).

Rada TK wybrana 1 kwietnia 2017 r.

- kwiecień–
–maj Ekspozycja wystawy „Za górą — historia cerkwi w Łopience” w Krużgankach Dominikańskich w Lublinie.
- 22.04 Odbyła się sesja informacyjno-prelekcyjna „Czas dla Łopienki” w Gminnym Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej, zorganizowana przez Zbigniewa Kaszubę.
- 31.07 Ukazał się „Płaj” nr 53.
- lipiec–
–wrzesień Wokół cerkwi w Łopience eksponowana była wystawa o jej historii i odbudowie przygotowana przez Zbigniewa Kaszubę.
- 14.08 Odbyło się nocne czuwanie i nabożeństwo ekumeniczne w cerkwi w Łopience w intencji ofiar akcji „Wisła”.
- 18–19.08 Sądecka Watra Archeologiczna w Maszkowicach i w Domu Sądeckim w Zarzeczcu koło Łącka. Okazją do jej zorganizowania były wykopaliska na Górze Zyndrama w Maszkowicach, w trakcie których odsłonięto konstrukcje kamienne, a konkretnie fragment muru wraz z bramą, wzniesione między XVIII i XVII w. p.n.e.
- sierpień Wykonano malowanie dachu cerkwi w Łopience, sfinansowane z środków uzyskanych w ramach zbiórki publicznej dzięki hojności osób odwiedzających Łopienkę.
- 2–9.09 Wyprawa „Bystrec 2017”, czyli wędrówka przez ukraińskie Karpaty Wschodnie do Krzyża Vincenzowskiego w Bystrcu. Od przełomu Hramitnego przez Szykmany, Watonarkę, Babę Ludową na połoninę Dukonia, skąd przez Pniewie i Hadżugę do Czemirnego. Od klauzy Bałtaguł, po Komanową i Czywczyn, aż do doliny Czarnego Czeremoszu i Bystrca.
- 16.09 Warsztaty dawnego rzemiosła i kultury, czyli „Lekcja w Łopience”.
- 1.10 XVIII odpust w Łopience.
- 12.10 Spotkanie autorskie z prof. Tadeuszem Trajdosem poświęcone jego książce *Przydrożne i cmentarne figury kamienne na Orawie w granicach Polski* (sala Unii Metropolii Miast Polskich w Pałacu Kultury i Nauki). Uczestnicy otrzymali darmowe egzemplarze dzieła.
- 19.10 Spotkanie karpackie w Muzeum Ziemi PAN i wernisaż wystawy zatytułowanej „Płajowe opowieści, czyli trzy dekady z Almanachem Karpackim” uświetniające jubileusz XXX-lecia wydawania naszego półrocznika. Spotkanie poprowadził i wystawę (prezentowaną do marca 2018 r.) przygotował Andrzej Wielocha.
- 16.11 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, którego gość Antoni Kroh — etnograf, publicysta, tłumacz, członek Towarzystwa Karpackiego i Wielkiej Rady Karpackiego Płaju — opowiadał o fenomenie kultury karpackiej.

Spotkanie z okazji XXX-lecia Almanachu Karpackiego „Płaj”, 19 października 2017 r.

- 25.11 Konferencja popularnonaukowa „Pasterstwo w Karpatach. Geneza i obraz współczesny” w ACK UMCS „Chatka Żaka” przy ul. Radziszewskiego 16 w Lublinie zorganizowana przez Jerzego Montusiewicza oraz wernisaż wystawy pt. „Współczesny obraz pasterstwa karpackiego” przygotowanej przez Piotra Kieracińskiego.
- grudzień–
–styczeń Wystawa „Za górą — historia cerkwi w Łopience” eksponowana w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie.
- 14.12 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Na odsiecz zabytkom cerkiewnym”, na którym prof. Tadeusz Trajdos przypomniał postać księdza prałata Mieczysława Czekaja.

2018

- 18.01 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Sensacyjne odkrycia na Górze Zyndrama”. Prelekcja dr. hab. Marcina Przybyły z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, który od siedmiu lat odkrywa tajemnice karpackiego wzgórza nad Maszkowicami w dolinie Dunajca.
- 27.01 Odbyło się szóste kolędowanie w Łopience.

- 15.02 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN z Dominikiem Księskim, który w 2017 r. przeszedł Łuk Karpat, o czym ze szczegółami opowiedział.
- 5.03 Ukazał się „Płaj” nr 54.
- 15.03 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Tatarzy — przekleństwo karpackich wsi”, z dr. Andrzejem Gliwą, autorem książki *Kraina upartych niepogód. Zniszczenia wojenne na obszarze ziemi przemyskiej w XVII wieku*.
- 16.03 Wernisaż wystawy „Współczesny obraz pasterstwa karpackiego” w galerii Biblioteki Politechniki Lubelskiej.
- 6.04 Walne Zebranie TK w schronisku „Hajstra” w Hucie Polańskiej. Następnego dnia zwiedzanie Muzeum Archeologicznego i grodziska w Trzcinicy.

Zwiedzanie Muzeum Archeologicznego w Trzcinicy, 7 kwietnia 2018

- 14.04 Sesja informacyjno-prelekcyjna „Czas dla Łopienki” w Gminnym Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej.
- 19.04 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN z kustoszem łopieńskiego sanktuarium Zbigniewem Kaszubą połączone z wernisażem wystawy „Za górą — historia cerkwi w Łopience”, która prezentowana była do lipca 2018 r.

- 17.05 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Karpaty na najstarszych mapach Europy i Polski”, które wypełniła prelekcja Lucyny Szaniawskiej, historyka kartografii.
- czerwiec–lipiec Prace archeologiczne na terenie Łopienki.
- 1.06 Andrzej Ruszczak z okazji jubileuszu 130. rocznicy urodzin twórcy *Wysokiej połoniny* wymienił na nowe zniszczone tabliczki na szlaku Vincenza w Bystrcu. Ogrodzony został także Krzyż Vincenza na Skarbach.
- 28.07 II Watra Archeologiczna w Maszkowicach koło Łącka zorganizowana przez Roberta Książępolskiego.
- 30.07 Ukazał się „Płaj” nr 55.
- sierpień–wrzesień Prace archeologiczne w Łopience przy odsłanianiu pozostałości starej zabudowy w okolicach cerkwi, zabezpieczenie podmurówek dawnej karczmy, młyna, plebanii i dwóch zabudowań mieszkalnych — element budowy ścieżki historycznej.
- 14.08 Nocne czuwanie w Łopience.
- 1–8.09 Wyprawa „Bystrec 2018”. Członkowie i sympatycy TK wędrowali przez Czarnohorę i jej okolice. Uczestniczyło 16 osób, które z zakarpackiego Rachowa dotarły do Bystrca na uroczystość z okazji 130. rocznicy urodzin Stanisława Vincenza.
- 15.09 Warsztaty dla dzieci pod nazwą „Lekcja w Łopience”.
- 7.10 XIX powojenny odpust w Łopience.
- 20.10 Konferencja popularno-naukowa „Obiekty obronne w Karpatach. Od Daków do Konfederacji Barskiej” w Bibliotece Politechniki Lubelskiej oraz towarzysząca jej wystawa fotograficzna, zorganizowane przez Jerzego Montusiewicza.
- 23–24.11 Uroczyste obchody 130. rocznicy urodzin Stanisława Vincenza. Międzynarodowa konferencja „Vincenz. Dialog – Karpaty – Europa Środkowa” w COTG PTTK i w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie zorganizowana przez Roberta Książępolskiego i Leszka Rymarowicza.
- 13.12 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym dr Włodzimierz Witkowski odpowiadał na pytanie: „Cerkiew huculska” — czy tak można powiedzieć?

2019

- 17.01 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN pt. „Sofron Witwicki, zapomniany proboszcz Huculów”. Postać jednego z pierwszych badaczy Huculszczyny z okazji 200. rocznicy jego urodzin przypomnieli Leszek Rymarowicz i Andrzej Wielocha.

Jubileuszowy XX odpust w Łopience, 6 października 2019 r.

- 22.01 Odbyło się siódme kolędowanie w Łopience.
- 21.02 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN, na którym dr Wojciech Krukar opowiadał o zaginionych krajobrazach bieszczadzkich połonin.
- 22.02 Ukazał się „Płaj” nr 56.
- 11.03 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN. Historię orawskiego Piekielnika i jego kościoła opowiedział prof. Tadeusz Trajdos.
- 6.04 Walne Zgromadzenie Towarzystwa Karpackiego w gorczańskim schronisku „Koliba” na Polanie Łapsowej koło Nowego Targu zorganizował Mateusz Skupień.
- 11.04 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN wypełnił opowieścią o karpackich roślinach leczniczych oraz tradycyjnej medycynie ludowej Robert Książkowski.
- 18.05 Sesja informacyjno-prelekcyjna „Czas dla Łopienki” w Gminnym Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej, poświęcona wymianie pomysłów i informacji dotyczących łopieńskiego sanktuarium.
- 14.08 Nocne czuwanie i nabożeństwo ekumeniczne w Łopience.
- 17–18.08 III Sądecka Watra Archeologiczna w Maszkowicach i w Zarzeczu koło Łącka zorganizowana przez Roberta Książkowskiego.

- 13–20.09 Od Popa do Popa, czyli „Bystrec 2019” — wyprawę, w której wzięło udział 16 osób, zorganizowali Leszek Rymarowicz i Adam Zamojski.
- wrzesień Prace archeologiczne w Łopience przy odsłanianiu pozostałości starej zabudowy w okolicach cerkwi — element budowy ścieżki historycznej.
- 14.09 Warsztaty dla dzieci pod nazwą „Lekcja w Łopience”.
- 6.10 Jubileuszowy XX powojenny odpust w dawnej cerkwi św. Paraskewy w Łopience.
- 23.11 Konferencja „Architektura sakralna w Karpatach” w Bibliotece Politechniki Lubelskiej zorganizowana przez Jerzego Montusiewicza.
- 29–30.11 Konferencja w Krakowie pt. „Jerzy Harasymowicz — poeta Krakowa, poeta Karpat. Próba nowego odczytania”; z ramienia TK organizował ją Robert Księżopolski.
- 18.12 Ukazał się „Płaj” nr 57.
- 19.12 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN z prelekcją dr. Leszka Rymarowicza pt. „Ławrowscy z Łopienki w życiu politycznym Galicji”.

2020

- styczeń Wydanie kalendarza TK na 2020 r. pod hasłem „XXX lat Towarzystwa Karpackiego”.
- 16.01 Spotkanie Karpackie w Muzeum Ziemi PAN z prof. Ludwikiem Freyem pt. „Rośliny pienińskie”.
- 01.02 Po raz ósmy zabrali się w cerkwi w Łopience kolędnicy, aby kontynuować piękną tradycję śpiewania kolęd.
- 27.02 Spotkanie Karpackie z dr. Jakubem Żmizdińskim z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, nauczycielem akademickim, poetą, redaktorem i animatorem kultury, pt. „Muzyka Huculszczyzny — muzyka Czarnohory w twórczości Stanisława Vincenza”.
- 22.06 Ukazał się „Płaj” nr 58.
- lipiec–
–wrzesień Prace archeologiczne w Łopience przy odsłanianiu i zabezpieczaniu starej zabudowy w okolicach cerkwi — element budowy ścieżki historycznej.
- 14.08 Nocne czuwanie i nabożeństwo ekumeniczne w cerkwi w Łopience.
- 16.08 IV Sądecka Watra Archeologiczna zorganizowana przez Roberta Księżopolskiego.
- 12.09 Warsztaty sztuki ludowej i rzemiosła dla uczniów szkół podstawowych „Lekcja w Łopience”.
- 4.10 XXI powojenny odpust w dawnej cerkwi św. Paraskewy w Łopience.

Uczestnicy Walnego Zgromadzenia TK przed Kolibą na Łapsowej Polanie (fot. A. Zamojski)

W latach 2015–2020 Towarzystwo kontynuowało zbiórkę publiczną z przeznaczeniem na remont zabytkowej cerkwi w Łopience, w której w każdym sezonie wakacyjnym dyżurowały osoby prowadzące zbiórkę i udzielające informacji o cerkwi i dawnej wsi. Wydawany był Biuletyn TK, którego nr 179 ukazał się w lutym 2020 r.

opracował zespół